

69. Hertig Fröjdenborg och fröken Adelin.

MELODI.
Översikt.

a.	LF, R3, 165, 258. (C)	m.	HI, S.L.S. 82, 402. (D)
b.	LF, S.L.S. 523, 30.	n.	NA, S.L.S. 352, 70.
c.	HO, S.L.S. 352, 72.	o.	SN, Nyl. III, 30. (B)
d.	LF, S.L.S. 523, 29.	p.	FÖ—JO—LE, S.L.S. 46, 189. (E)
e.	KÖ, S.L.S. 383, 42.	q.	FÖ, S.L.S. 508, 46.
f.	KÖ, I.N.E. Saml. O. A.	r.	SN, B.F.A. n:r 43 a-c; även S.L.S. 204, 271. (I)
g.	RE, S.L.S. 63, 74. (F)	s.	KI, I.N.E. Saml. O. A.
h.	KO, S.L.S. 352, 69. (N)	t.	HE, B.A. 2 n:r 28. (P)
i.	FB, I.N.E. Saml. O. A.	u.	ES, I.N.E. Saml. O. A. (H)
j.	PL, S.L.S. 127, 182. (A)	v.	SI, Th. Wegelius saml. n:r 5; även Nyl. III, 34. (O)
k.	V.NI, I.N.E. Saml. O. A.		
l.	PO, Nyl. III, 34.		

Varianter

- a. Öb, Lappfjärd, Dagsmark.
Sj. *Karl Gustaf Lång*.

Uppt. O. R. Sjöberg 1870-talet.

Her - ten Fröj - den - borg han ta - ger sin hatt un - der ar - men. För
allt vad som kärt är i värld - en. Så gån - gar han sig för frö - ken
A - del fram. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

- b. Öb, Lappfjärd, Dagsmark.
Sj. *Matilda Lång*, f. 1872.

Uppt. Alfild Adolfsson 1930.

För allt vad som
kärt är i värld - en. Hans hår det var grått och hans
skägg li - ka - så. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

c. Åb, Houtskär, Bastvik.

Sj. *Matilda Andersson*, f. 1849.Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

d. Öb, Lappfjärd, Dagsmark.

Sj. *Hulda Krok*, f. 1890.Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1930.

De fals - ka tär - nor - na in - till ko - - - nun - gen steg. För
allt vad som kärt är i värl - den. Her - tig Fröj - den - borg loc - kar un - ga
drott - - - nin - gen dit. Mig tyc - kes det är tungt till att le - - va.

e. Ål, Kökar, Karlby.

Sj. *Alexander Jansson*, f. 1845.Uppt. *Greta Dahlström* 1925.

f. Ål, Kökar.

Sj. *Amanda Sjöblom*.Uppt. *Otto Andersson*.

Och up - på de - ras gra - var där väx - te upp en lind. För
allt vad som kärt är i värl - den. Det e - na bla - det famn - tog det

and-ra runt om-kring. Mig tyc-kes det så tungt till att le -- va.

g. *Öb, Replot.*

Uppt. Vilhelm Sjöberg 1897.

Frö - ken A --- de -- li - na hon gån -- gar sig i
ro - sen - de -- lund. För allt vad som kärt är i värl-
den. Hon ploc -- ka - de blom - mor-na vi -- ta och
röd. Mig tyc - kes det är tungt till att le --- va.

h. *Åb, Korpo, Svinholm.*Sj. *Ida Mårtensson, f. 1858.*

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Hon ploc - kar de ro - sor bå - de
vi - ta och blå. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

i. *Åb, Finby, Pettu.*Sj. *Tilda Troberg.*

Uppt. Otto Andersson.

Sen väx - te där en lind up - på var de - ras grav. För allt vad som
kärt är i värl - den. Som fro - das och blomstrar till sis - ta do - me -
dag. Mig tyc - kes det så tungt till att le - va.

j. *Öb*, Petalax.

Uppt. Karl Flodin 1881.

Frö-ken A - de - lin hon gån - gar i ro - sen - de - lund. För
allt vad som kärt är i världen. Att häm - ta de ro - sor båd
vi - ta och blå. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

k. Västra Nyland.

Sj. *H. Brenner*.

Uppt. Otto Andersson.

Frö-ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Att ploc - ka de ro - sor bå - de
bru - na och blå. Mig tyc - kes det så tung(t) till att le - va.

l. *Nl*, Pojo.

Frö-ken Ad - ling gån - gar sig i ro - sen - de - lund. För allt vad som
kärt är i värl - den. Att ploc - ka de ro - sor båd sto - ra och
små. Mig tyc - kes det är tungt till att le - - - va.

m.¹ *Åb*, Hitis, Högsåra.Sj. *Edla Jakobsson*.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - gård. För

¹ Orig. tonart C-dur.

allt vad som kärt är i värl - den. Att häm - ta de ro - sor båd
vi - - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - va.

n. Åb, Nagu, Nötö.
Sj. *Eva Jansson*, f. 1841.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - lund. För
allt vad som kärt är i värl - den. Hon ploc - kar bla - der bå - de
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - va.

o. Ni, Snappertuna.

Frö - ken Ad - ling går sig ut i ro - - - sen - de - gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Att ploc - ka de ro - sor båd
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - - - va.

p. Ål, Föglö-Jomala-Lemland.

Uppt. *J. A. Sjöblom* 1894.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Att häm - ta de ro - sor båd
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - - - - - va.

q. Åb, Töfsala, Kalsor.

Sj. Charlotta Westerberg, f. 1873.

Uppt. Alfild Adolfsson.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de -
 Att häm - - - ta de ro - - - sor båd vi - ta och
 gård. För allt vad som kärt är i värl - den.
 blå. Mig tyc - kes det är tungt till att le - - va.

r. Ni, Snappertuna.

Sj. A. V. Lag.

Fonogr. E. Hedman 1909.

Kop. G. Dahlström.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar i ro - - sen - de - lund. För
 allt vad som kärt är i värl - den. Där ploc - ka hon ro - sor båd
 sto - ra och små. Mig tyc - kes det så tungt till att le - - va.
 2. Där ploc - ka hon ro - sor båd bru - na och blå. För allt vad som
 kärt är i värl - den. Och band åt her - tig Fröjdenborg en
 krans där - ut - av. Mig tyc - kes det så tungt till att le - - va.
 3. Det kom två fals - ka tär - nor för ko - nun - gen in. För allt vad som
 kärt är i värl - den. Her - tig Fröj - den - borg - - - - kär

dot - te-ren din. Mig tyc-kes det så tungt till att le - - va.

4. Och ko-nun-gen han ta-la-de till sven-ner-na små. För allt vad som

kärt är i värl-den. I ben frö-ken A - de-lin för

mig här in - gå. Mig tyc-kes det så tungt till att le - va.

5. Visst bor - de jag komma för min fa - der in - gå. För allt vad som

kärt är i värl-den. Han har ej ve-lat se mig på

fem - ton år. Mig tyc-kes det så tungt till att le - - va.

6. Frö-ken A - de - lin hon in - nan-för dör - ren steg. För allt vad som

kärt är i värl-den. Ko - - nun - gen på hen - - ne med

bre-da ö - gon såg. Mig tyc-kes det så tungt till att le - va.

s. Åb, Kimito.

Sj. Klara Öhman.

Uppt. Otto Andersson.

Her - tig Fröj - - - de - borg ut ge - nom fönst - ret såg. För

¹ Stiger ett helt tonsteg. *Anm. i uppt.*

allt vad som kärt är i värl-den. Där fick han se frö-ken A -- de - lin
var hon går. Mig tyc - kes det så tungt till att le -- va.

t. *Nl*, Helsinge, Kårböle.
Sj. *Augusta Nymalm*.

Uppt. Fridolf Andersson 1909.

Frö - ken A -- del hon gick ut -- i ro -- sen - de -- gård. För
allt vad som kärt är i värl --- den. Där ploc - ka hon
blom - mor båd gu - la och blå för att gö - ra her - tig Fröj - der en
krans där ut -- av. Mig tyc - kes det så tungt till att le --- va.

u. *Nl*, Esbo.
Sj. *Johanna Lindström*.

Uppt. Otto Andersson.

v. *Nl*, Sibbo.

Uppt. Th. Wegelius.

Frö-ken A - de - lin hon går sig i ro - sen - de - gård, hon plockar där
ro - sor bå - de sto - ra och små. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

- TEXT. A. PL, S.L.S. 127, 87. (j)
 Översikt. B. SN, Nyl. III, 30. (o)
 C. LF, R3, 165, 258. (a)
 D. HI, S.L.S. 82, 309. (m)
 E. FÖ—JO—LE, S.L.S. 46, 189. (p)
 F. RE, S.L.S. 63, 29. (g)
 G. MA, R3, 155, XXXVI.
 H. ES, Svenssons saml. 6, 7. (u)
 I. »Fröken Adelin och Ärtan Fröjdenborg», SN, S.L.S. 204, 272. (r)
 J. NI, Nyl. nat., Arvid Nybergs saml. 63.
 K. »Ärtan Fröjdenborg», SN, W. Brenners saml. 15.
 L. OR, S.L.S. 22, 138.
 M. NA, S.L.S. 352, 71.
 N. KO, S.L.S. 352, 69. (h)
 O. SI, Nyl. III, 34. (v)
 P. HE, B. A. 2 n:r 28. (t)

Varianter.

A.

Petalax. Uppt. I. Smeds 1881.

1. Fröken Adelin hon gångar sig i rosendegård
— för allt vad som kärt är i världen —
att hämta de rosor både vita och blå.
— mig tyckes det är tungt till att leva —
2. Hon plockade rosor både vita och blå
att binda hertig Fröjdenborg en krans därutav.
3. Hertig Fröjdenborg sig ut genom fönstret såg,
där fick han se, var fröken Adelin hon går.
4. Hertig Fröjdenborg tager sin hatt under arm,
så gångar han sig för fröken Adelin fram.
5. Han klappar fröken Adelin på rosende kind:
»Ack give du vore allra kärestan min!»
6. »Och kära hertig Fröjdenborg, ni talen inte så,
jag fruktar min fader detta höra må.»
7. »Och höra det, vem som höra vill,
jag bjuder intet annat än med äran därtill.»
8. De falska tärnor gingo för konungen in:
»Hertig Fröjdenborg lockar unga dotterren din.»
9. »Och lockar hertig Fröjdenborg unga dotterren min,
så skall jag sätta honom i mörka tornet in.»
10. Och konungen han talte till små svenner två:
»I läggen hertig Fröjdenborg bojorna uppå.»
11. Och konungen han talte till tjänaren sin:
»I sätten hertig Fröjdenborg i mörka tornet in.»
12. Fröken Adelin hon gångar sig åt rosende gård
att hämta de rosor både vita och blå.
13. Hon hämta de rosor både vita och blå
att göra hertig Fröjdenborg en krans därutav.
14. Konungen sig ut genom fönstret såg,
där fick han se, var fröken Adelin hon går.
15. Konungen han talte till tjänaren sin:
»I bedjen fröken Adelin komma till mig in.»

16. Tjänaren han talte till fröken Adelin så:
»Behagar fröken Adelin för konungen ingå?»
17. »Och huru skall jag för min fader ingå,
han har ej velat se mig på femton år.»
18. Fröken Adelin sig in genom dörren steg,
hennes fader henne med vreda ögon neg.
19. Och konungen han talte till Adelin så:
»Vad gjorde du i rosendelund i går?»
20. »Jag hämtade rosor både vita och blå
att göra hertig Fröjdenborg en krans därutav.»
21. Och konungen talte till Adelin så:
»Har du inte glömt hertig Fröjdenborg ändå?»
22. »Om jag än levde i hundra år,
hertig Fröjdenborg aldrig utur mitt sinne går.»
23. »Har du inte glömt hertig Fröjdenborg ännu,
så skall jag på er kärlek väl göra ett slut.»
24. Och konungen han talte till småsvenner två:
»I tagen hertig Fröjdenborg ur tornet det blå.»
25. De togo hertig Fröjdenborg utur tornet det blå,
hans hår det var grått och hans skägg likaså.
26. »Här haver jag sutit uti femton år,
mig tyckes det har varit uti dagarna få.
27. Om jag än i dag skulle mista mitt liv,
jag vet att jag det mister för ädelt ett viv.»
28. De bundo hertig Fröjdenborg under ett trä,
de slaktade honom, som bönder slakta få.
29. De falska tärnor de stego därnäst,
de togo hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt.
30. De togo hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt
och lagade fröken en så kostelig rätt.
31. När rätten var lagad och färdig gjord,
de buro honom in på fröken Adelin's bord.
32. »Vad är detta för en kostelig rätt?
Mig tyckes mitt hjärta det blir så förskräckt.»
33. »Det är hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt,
tillagad åt fröken en så kostelig rätt.»
34. »Är det hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt,
så skall det nu bliva min sista rätt.»
35. Fröken Adelin hon satt med ett högt bedrövat mod,
hon tänkte vad plåga hertig Fröjdenborg utstod.
36. »I given mig in de vinglasen två,
däruti vill jag dricka hertig Fröjdenborgs skål.
37. I given mig in ett glas med mjöd,
däri skall jag dricka mig självan till död.»

38. Den första dryck hon av mjöd-
glaset drack,
hennes ögon de runno, hennes hjärta det
sprack.

39. Bud kom brått för konungen in:
»Fröken Adelin sitter död i kammaren
sin.»

40. Konungen sig ut genom dörren
sprang,
han slog igen dörren, så låsen han sang.

41. »Ack Herre Gud nåde mig arme
man,
som haver förrätt mitt endaste barn.

42. Hade jag trott deras kärlek så
stark,
han skulle intet dött för hundrade tusen
mark.

43. Hade jag vest deras trohet så
huld,
han skulle intet dött för hundrade tun-
nor guld.»

44. De lade de två liken allt uppå en
bår,
och fruar och jungfrur de krusa deras
hår.

45. De lade de två liken allt uti en
grav,
där sova de sött till domedag.

46. Där växte en lind uppå bägge
deras grav,
hon ständar där grön till domedag.

47. Den linden hon växte över kyr-
kokam,
— för allt vad som kärt är i världen —
det ena bladet tager det andra uti famn.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

B.

Snappertuna.

1. Fröken Adling går sig ut i rosende-
gård
— för allt vad som kärt är i världen —
att plocka de rosor båd vita och blå.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

2. Herting Fröjdenborg ut genom
fönstret såg,
så fick han se var fröken Adling går.

3. Herting Fröjdenborg tar sin hatt
under arm,
så går han sig för fröken Adling fram.

4. Han klappa fröken Adling på
blomröda kind:
»Jag önskar du vore allra kärestan min.»

5. »Käre herting Fröjdenborg, I sä-
gen icke så,
jag fruktar min fader det veta får.»

6. »Vete vad han veta vill,
jag bjuder intet annat än äran därtill.»

7. Där stodo två tärnor och hörde
därpå,
de måste nu för konungen ingå.

8. Sedan de kommo för konungen in:
»Herting Fröjdenborg lockar kär dotte-
ren din.»

9. »Och lockar herting Fröjdenborg
kär dotteren min,
så skall jag låta sätta honom i tornet in.»

10. Och konungen talte till små-
svennerna så:
»Sätten herting Fröjdenborg i tornet
blå.»

11. De satte herting Fröjdenborg i tornet då:
»Här skall du nu sitta i femton år.»
12. Fröken Adling går sig till rosendegård
att plocka de rosor båd vita och blå.
13. Konungen ut genom fönstret såg,
där fick han se var fröken Adling går.
14. Och konungen talte till småsvennerna så:
»I bedjen fröken Adling att tör mig komma in.»
15. De talte till fröken Adling alltså:
»Du måste nu för din fader ingå.»
16. »Huru skall jag kunna för min fader ingå,
han har intet velat se mig på femton år.»
17. Fröken Adling in genom dörren steg,
hennes fader henne med vreda ögon neg.
18. Konungen talte till fröken Adling så:
»Vad gjorde du till rosendegård?»
19. »Jag hämtade rosor båd vita och blå
att binda herting Fröjdenborg en krans därutå.»
20. »Och har du intet glömt herting Fröjdenborg än,
så skall jag göra på din kärlek ett sådant gott slut.»
21. »Nej, om jag levde i hundrade år,
men herting Fröjdenborg aldrig ur mitt minne går.»
22. Och konungen talte till småsvennerna så:
»Tagen herting Fröjdenborg ur tornet blå.»
23. De togo herting Fröjdenborg ur tornet blå,
hans hår var grått, hans skägg likaså.
24. »Här haver jag sittat i femton år,
mig tyckes det har varit dagarna två.
25. Men om jag i dag skulle mista mitt liv,
så mister jag det på ett ädelt kort vis.»
26. De bundo herting Fröjdenborg vid ett träd,
där slaktade de honom som bönder slakta få.
27. De lade herting Fröjdenborg uppå en disk,
där rensa de honom som bönder rensa fisk.
28. De voro två tärnor som stodo därnäst,
de togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt.
29. De togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt
att göra fröken Adling en kostelig rätt.
30. När rätten var lagad och färdig var gjord,
så buro de den in på fröken Adlings bord.
31. Och fröken Adling satt med ett bedrövat mod,
hon visste väl vad pina herting Fröjdenborg utstod.
32. »Vad är det för en redelig kost-rätt?
Mig tyckes mitt hjärta blir så förskräckt.»
33. »Det är herting Fröjdenborgs hjärta så färskt,
de laga åt fröken Adling en redelig kost-rätt.»

34. »Är det nu herting Fröjdenborgs hjärta så färskt, då skall det visst bliva min sista rätt.
35. Och hämtan nu in de vinglasena två,
därur så skall jag dricka min Fröjdenborgs skål.
36. Och hämtan in ett glas med mjöd, därur så skall jag dricka mig själfver till död.»
37. Och första drycken fröken Adling ur mjödglaset drack, hennes ögon runno, och hennes hjärta sprack.
38. Hastigt kom budet för konungen in:
»Fröken Adling ligger död i kammaren sin.»
39. Konungen ut genom dörren sprang,
att spikarna remna och låsen de sang.
40. »Ack herre Gud, trösta mig arme man!
Nu har jag förrätt mitt endaste barn.
41. Och haver jag vetat deras trohet så stark,
jag sku int ha gjort det för hundratusen mark.
42. Och har jag nu vetat deras trohet så huld,
jag har intet gjort det för hundra tunnor guld.»
43. De la de två liken uppå en bår,
båd fröknar och jungfrur de krusa deras hår.
44. De la de två liken uti en grav,
där sova de sött till domedag.
45. Där växer en lind uppå deras grav,
där står hon grön intill domedag.
46. Den linden hon växer över kyrkokamb,
det ena bladet tager det andra i famn.
47. Nu är denna visan slut,
— för allt vad kärt är i världen —
jag önskar att ingen i världen kunde så stå ut.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

C.

Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Karl Gustaf Lång. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Herten Fröjdenborg han tager sin hatt under armen,
— för allt vad som kärt är i världen —
så gångar han sig för fröken Adel fram.
— mig tyckes det är tungt till att leva —
2. Så klappade han fröken Adel på rosenröda kind:
»Kris give, Kris give, du vore aldra kärastan min».
3. »Kära herten Fröjdenborg, I talen icke så,
jag rädes för min fader, han detta veta få.
4. »Ja veta, ja veta, ja veta vem som vill,
jag bjuder dig ej annat än nu ärona din.»
5. Där falska tärnor - - för konungen in:
»Herten Fröjdenborg lockar bort kär dottren din.»
6. »Lockar herten Fröjdenborg kär dottren min,
så vill jag sätta honom i tornet blå.»
7. Och konungen talte till småsvennen så:

»I tagen herten Fröjdenborg och sätt
bojorna på.»

8. Och konungen talte till tjänaren
så:

»I läggen herten Fröjdenborg i tornet
blå.»

9. Fröken Adel hon gångar sig i ro-
sendegård,
hon plockade hen rosorna båd vita och
blå.

10. Och konungen ut genom fönstret
såg,
där såg han fröken Adel i rosendegård.

11. Och konungen talte till tjänare
så:
»Be nu fröken Adelen¹ inför mig gå.»

12. Och tjänaren talte till fröken
Adel så:
»Vill du nu inför din fader gå?»

13. »Nej, hur sku jag törs för min
fader ingå,
han har ej velat sitt mig på femtonde år.»

14. Fröken Adel hon inför konun-
gen gick,
och konungen på dottren sin med vreda
ögon såg.

15. »Vad gjorde du i rosendegård?»
»Jag plockade där rosorna både vita
och blå.»

16. »Vad skulle du med rosorna båd
vita och blå?»
»Att göra herten Fröjdenborg en krans
därutav.

17. »Nåh, har du intet glömt herten
Fröjdenborg ännu,
så vill jag honom sätta ett ord därtill.»

18. »Ack, om jag levde i hundrade år,
så skull ej herten Fröjdenborg ur mitt
sinne gå.»

19. Och konungen talte till tjänaren
så:
»I tagen herten Fröjdenborg ur tornet
blå.»

20. De togo herten Fröjdenborg ur
tornet blå,
och där så har [han] suttit i femton år.

21. Hans skägg var grå och hans hår
likaså

— — — — —

22. De togo herten Fröjdenborg och
lade den på disk,
de ristade honom, som bönder ristar fisk.

23. De lade herten Fröjdenborg uppå
en bår,
de slaktade honom, som bönder slaktar
får.

24. De togo herten Fröjdenborgs
hjärta så färskt
och gjorde fröken Adel en kostelig rätt.

25. »Vad är de här för en kostelig
rätt?»
»Det är herten Fröjdenborgs hjärta så
färskt.»

26. »Är det herten Fröjdenborgs
hjärta så färskt,
så vill jag äta min sista rätt.

27. Skänken nu in de mjödglasen två,
så vill jag nu dricka herten Fröjden-
borgs skål.

28. Skänken nu in ett glas med
mjöd,
så vill jag nu dricka mig självan till
döds.»

¹ Eller: min dotter. *Anm. av uppt.*

29. Och när som fröken Adel det sista mjöddglaset drack, hennes ögon de runno, hennes hjärta det sprack.

30. Det gingo ett båd för konungen fram:
»Fröken Adel sitter döder i kammaren sin.»

31. Och konungen ut genom dören sprang,
han slog igen dören, så att gangjärnen¹ sang.

32. »Om jag visste deras kärlek² så stark,
så hade jag ej velat mista min enda dotter för hundradefallt.

33. Om jag visste deras kärlek så huld,
så hade jag ej velat mist on för hundra tunnor gull.

34. De lade dem bägge uppå en bår,
de krusa, de kamba, de knöla deras hår.

35. De lade dem båda uti en grav,
där sover de sött allt intill domedag.

36. Det växte en linde uppå deras grav,
den linden den växte över kyrkokamb.

37. Det ena bladet tager det andra i fam,
— för allt vad som kärt är i världen —
— — — — —
— mig tyckes det är tungt till att leva —

OTRYCKTA
TEXTER.
Översikt.

D. (str. enl. A: 1—28, 28 a, 29—31, 35, 32—34, 36—44). Hitis, Högsåra. Sj. Edla Jakobsson. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.
E. (1—14, 30, 34—47). Föglö—Jomala—Lemland. Uppt. J. A. Sjöblom 1894.
F. (1—42, 43¹, 44—46). Replot. Uppt. V. Sjöberg 1897.
G. (1¹2², 4—7, 12, 17, 8, 9, 11 a, 25, 26¹, 23, 28, 29, 30², 31, 34, 36—44, 46¹45², 47). Malax. Uppt. Eliel Aspelin 1870.
H. (4, 8, 15, 18, 19²20¹, 20, 23—26, 28, 28 a, 29—34, 36—47). Esbo. Sj. Johanna Lindström, f. 1839. Lärt visan av sin mor. Uppt. A. P. Svensson.
I. (1, 2, 8, 15, 17, 18, 19²20¹, 20, 23—26, 28 a, 28, 30 a, 30, 34, 36—39, 41, 43, 42, 44—47. Str. 2—28 avskrift. *Anm. av uppt.*) Snappertuna. Sj. A. W. Lag. Uppt. E. Hedman 1909.

J. (1¹2², 14, 15, 19, 20, 23, 25, 26, 28, 28 a, 29¹30, 31, 32, 36—40, 43, 45—47, 47 a, 47 b) Nyland. Uppt. Arvid Nyberg 1870.
K. (14, 15, 17, 18, 19²20¹, 23, 25, 28, 30²30¹, 32¹33¹, 34, 36—39, 41, 43, 42, 44—47). Snappertuna, Kjulböle. Sj. Lovisa Lönnrot. Uppt. W. Brenner 1910—13.
L. (25², 28 a, 28, 29, 30², 32, 34, 36—45, 46¹47¹, 47²), Oravais. Uppt. M. Thors 1891.
M. (1, 2, 30, 37, 46¹47²). Nagu, Nötö. Sj. Eva Jansson, f. 1841. Uppt. G. Dahlström 1923.
N. (1, 27). Korpo, Svinholm. Sj. Ida Mårtensson, f. 1858. Uppt. G. Dahlström 1923.
O. (1, 4). Sibbo.
P. (1¹2, 25¹26¹25², 26a28², 29¹30). Helsinge, Kårböle. Sj. Augusta Nymalm. Uppt. Fr. Andersson 1909.

Avvikelser i D—P enligt A.

¹ Adelina F, G; Adel J, P; Adeli M; h. gick uti r. P; rosendelund F, G, I, M, P — ¹ Hon plockar de . . . N; Hon plockar där r. O; Där plockar hon r. I; Att plocka de r. P; båd(e) stora och små I, O; Hon plockar bladér både . . . M; Att plocka blommor båd . . . J.

² de rosor D; Där plockar hon r. båd bruna o. b. I; Där plocka hon blommor

båd gula o. b. P; *vers* ¹ *upprepas* M — ² A. göra hertig . . . G, J; A. b. h. Fröjdenborg en krona d. E; A. b. åt greve Hertenborg M; Och band åt ärten F. . . . I; För att göra h. Fröjder . . . P.

⁴ Herting . . . H; Hörten F. han sätter sin . . . O — ⁴ Och g. sig för . . . G; Så går han H, O; till fröken under parken fram H; dit som f. A. hon går O.

¹ Eller: låsen. *Anm. av uppt.*

² Eller: trohet. *Anm. av uppt.*

5¹ Hertig Fröjdenborg klappade på f. Adelines bröst G; klappade E — 5² A. give Gud du . . . D; Gud give du . . . E; Krist g. du en gång skull bliva min G.

6¹ I talen E, G; ni tala F — 6² d. höra får F; det veta får G.

7¹ som h. det vill D, F; vem så h. vill E; Veta det v. s. veta vill G — 7² J. b. med intet . . . D; J. b. ju ej med a. ä. äran till G.

8¹ Det kom två f. t. för k. i. I; Hastigt kom budet för k. i. H — 8² kär dotteren d. I; lockar bort dottern d. G, H.

10¹ småsvennerna E — 10² Att lägga hertig . . . E.

11a De togo hertig Fröjdenborg och lade bojorna på och satte honom i tornet blå G.

12¹ sig i r. E; i rosendelund G — 12² de rosorna vita o. b. F; Hon plockade rosor. . . G.

13² Att binda . . . E; en k. därutöv F.

14¹ K. han ut . . . K [sig] J — 14² Där såg han f. Adel ut rosendegård J; Så får h. s. v. fröken hon g. K.

15¹ K. sade till t. sin J; till svennerna små I — 15² I beden H; I been f. A. komma här in K; Ni ber f. A. inför mig stå J; I bjuden f. A. för mig här ingå I; (att) komma till mig D, F, H.

17¹ Huru s. j. tordas för . . . G; Hur s. j. kunna för . . . I, K.

18¹ Fröken A. hon I; Och fröken K; innanför dörren s. I, K; [sig] D, H — 18² H. f. hon med . . . F; Konungen henne H, K; m. ögonen neg H; med vrede såg D; Konungen på henne m. v. ö. såg I.

19¹ till A. så här F; K. sade till fröken så J — 19² i går uti rosendegård H; i rosendegård [i går] J; rosenlund K.

20¹ J. plockade r. b. bruna och b. H, I, K; båd stora och små I, K; Att plocka blommor både . . . J — 20² A. laga herting. . . H; A. binda åt ärten . . . K; *vers* 2^a *upprepas* I, J.

22² [aldrig] ur m. s. ej går F.

23¹ glömt bort . . . G, J; Och haver d. ej g. ärten Fröjdenborg än I — 23² S. skall j. göra G, J; S. vill j. göra H; på eder k. ett s. G, H; på er vänskap kort s. J; på en näva göra ett stek F; Uppå all eder k. vill jag I; På eder k. skall jag K; göra ett gott slut I, K.

24¹ t. småsvennerna så D; t. tjänaren två H; talade t. tjänaren så I — 24² herting H; ärten F. ur t. så blått I; [det] blå D.

25¹ herting H; [det] D; t. så blått I; ur t. så brätt K; De t. honom ur t. ut J; Så satte de hertigen i mörka tornet in P — 25² H. h. voro grått . . . G; H. huvud var . . . J, K; Hanses . . . hanses. . . I; H. skägg. . .

h. hår I. H; Tills håret det grånar och skägget I. P.

26¹ Där har han suttit G; Där har j. nu s. J; sittat D; i f. runda år F; i f. års tid H; Och där skall du sitta i f. å Z — 26² Men mig t. som det varit I; Men det t. som det v. J; i d. två H—J; [uti] d. två D, F.

26a När femton år förlidit och tiden var förbi, så togo de hertigen ur mörka tornet ned P.

27¹ [än] D; [mitt] F — 27² Så mister jag det på ett ädelt kort vis D; Nog vet jag a. j. m. det för ädelen viv N.

28¹ De lade . . . G; Då lade de. . . L; De tog h. F. och band en H; vid ett trä D, H; uppå ett trä I, K; Så band de honom allt under e. t. J — 28² Där (Så) slakta de. . . I—K.

28a¹ De lade hertig Fröjdenborg D, G, I; Då lade de hertig Fröjdenborg L; Så lade de honom J; uppå en disk D, G, J, L; uppå en kvist I; De togo herting F; satt en på en bänk H — 28 a² Där rista de honom J, L; De ristade honom G, H; som bönder rista fisk G, H, J, L; Där rister de honom som bönder rister fisk I; Där rensa de honom som bönder rensa fisk D.

29¹ De två f. t. H; de stodo d. H, J; Där voro två tårnor, som stodo d. D; Så stodo falska t. där när L; Så stod där två skalkar och såg däruppå P.

30¹ De togo Hertenborgs. . . M; Så taga de hertig Fröjders. . . P; hjärta så rött F — 30² O. gjorde åt fröken G; O. kokade åt fröken I; De koka åt fröken K; O. tillredde fröken Adele L; O. lagade därav P; Att laga åt H, M; fröken H; fröken Adeli M; Att laga för fröken J; en [så] k. r. H—M, P; en kostlig rätt F; De laga det till en ridderlig kosträtt D.

30a² Det är hertig Fröjdenborgs E; I tagen ärten Fröjdenborgs I; hjärta så färskt E, I — 30 a² Tillaga E; Och koken I; åt fröken en kostelig rätt I, E.

31¹ blev lagad G; färdig var g. D, J — 31² Så förde de den in . . . H; Så förde de in den p. f. Adels b. J; Så b. de den in p. f. A. borg D; Då satte de hon p. f. Adelines a. G.

32¹ V. ä. det nu f. e. färsker rätt H; V. ä. det för färskt som I bären nu fram L; f. e. ridderlig kosträtt D — 32² Mig tycker. . . H; Jag tycker. . . L; Det tyckes att. . . J; det bliver f. F, H, J.

33² De laga åt f. Adelin en ridderlig kost-rätt D.

34¹ Eftersom det är . . . L — 34² det ock vara . . . L.

35¹ [högt] D; högst E; berömt mod F — 35² H. visste vad pina . . . D.

36¹ Och hämtan nu in. . . D, I, J; I häm-

ten. . . H; Hämten (mig) in G, K; I gåven. . . F; [mig] E; vinglasena t. G; ett glas med vin J; två glas med vin K; Så hämter nu hit ett glas fyllt med vin L — 36^a Så skall jag (nu) d. I—K; Däri så skall jag d. L; Därur skall j. d. min F. s. D; ärten Fröjdenborgs s. I; ärten Frejdenborgs s. K; skål däruti J.

37^a *enl.* 36^a D—F, H—L; Hämta mig. . . G; [med] F; Fröken Adeli begärde ett glas söt mjölk M. — 37^a *enl.* 36^a G—L; Därmed så. . . D; självver D, E, G—K; självvom F, L; till döds I; Hon vilhe nu d. sig självver till döds M.

38^a Första drycken. . . D, G, H, L; Och f. gång fröken. . . J; Första vinglasen fröken Adelin hon d. I, K; fröken Adelin ur m. d. D; mjödeglasen F — 38^a Hennes kinder de blekna. . . I, K; och hjärtat d. s. J, L.

39^a Hastigt kom budet. . . D, H—K; Genast kom budet åt k. i. L; Brått kom där bud till k. i. E; Falska tärnor gingo för k. i. G — 39^a Din fröken. . . E; [Adelin] G; Din dotter sitter. . . F; ligger död D, J; Fröken är död uti k. s. I, K.

40^a K. strax genom d. han s. L; [sig] D, G, H, J; språng F, H — 40^a Slog. . . så låsena s. G; Och slog dörren till så att låsena de s. L; Han kastade dörrarna att låsena s. J; så att låsena sjöng H; låsen de s. E; Att spikarna remna och l. de s. D.

41^a trösta mig D; arma barn E; Gud han nåde. . . I; Gud nåde mig (nu) jag a. m. H, L — 41^a Nu har jag förrätt. . . D.

42^a Har jag nu trött. . . H; Och haver jag vetat. . . K; vetat D, I; Om jag vetat d. k. hade varit s. s. L; deras trohet s. s. D, F; kärlek s. stor E, I — 42^a Så hade han intet. . . F; Så skulle han ej ha dödd G; Så ha(de) de ej (*el.* intet) dött I, K; för hela denna mark I; för hele denne mark K; H.

s. ej ha dött f. h. man L; Jag sku int ha gjort det D; Jag ej skull ha gjort det H; för hundra t. m. D, H; [tusen] m. E, G.

43^a *enl.* 42^a D, G—I, K, L; kärlek så huld G, H; kärlek så stor I, K; kärlek hade varit s. h. L; Och hade jag nu trött er kärlek s. h. J — 43^a *enl.* 42^a G—I, K, L; Jag har intet gjort det D; Så skulle ni ej ha dödd J; hundra t. g. D, E, G—L.

44^a [två] D, G; De togo båda l. och lade på e. b. H; De l. båda l. uppå e. b. I, K; Då lade de båda l. på e. b. L; allt uti en grav E — 44^a Båd (*el.* De) fröknar och. . . D, L; O. fröknar och mamseller I; O. fröknar och prinsessor K; O. f. och gummor E; de kamma d. h. H.

45^a *enl.* 44^a H, I, K, L; de bägge liken J — 45^a D. vila de förnöjda I; allt intill d. I, L; till sista d. J.

46^a Det växer. . . F, K; En lind han växte på d. g. G; Uppå deras gravar där v. upp en lind H; Där växer e. l. allt vid deras g. J; Det v. en lilja på. . . M; Där v. en lilja uppå d. g. L — 46^a Han ständar. . . F; Där s. hon grön till sista d. J; Den linden står där gröner t. d. H; Den linden hon växte (*el.* växer) så hög(t) som kyrktak I, K.

47^a D. l. växte upp över k. H; D. l. hon växer. . . J; så hög som k. I; så högt som kyrkekam K; D. liljan hon v. allt ö. kyrkans kam L — 47^a tog L.

47a Där står alltså skrivet på vartannat blad, att ingen skall åtskilja den varandra vill ha J.

47b Där står alltså skrivet på vart tredje blad, det skall min fader svara på sista domedag J.

*O m k v.*¹ saknas i O; kärt var i v. L — *O m k v.*² saknas i J; Mig tycker. . . H; det så tungt. . . P; Vi tyckes det. . . I.